

نقدی بر توصیه سازمان جهانی بهداشت مبنی بر عدم نیاز افراد عمومی جامعه به استفاده از ماسک در جوامع درگیر شیوع کووید-۱۹

Comment on WHO advice that say it is not necessary for public to wear masks in the context of COVID-19 outbreak

عبدالحمید تاجور *

Abdolhamid Tajvar *

گروه مهندسی بهداشت حرفه ای و ایمنی کار، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران

Department of Occupational Health and Safety Engineering, Faculty of Health, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran

دیدگاه

سازمان جهانی بهداشت (WHO) توصیه نموده است که مردم عادی نیازی به استفاده از ماسک ندارند و استفاده از آن را برای مبتلایان به کووید-۱۹، افراد دارای علائم مشکوک به این بیماری و آن دسته از کارکنان بهداشتی درمانی توصیه نموده است که مجبورند وارد اتاق یا مکانهایی شوند که افراد مبتلا یا مشکوک به ابتلا در آن مکانها حضور دارند (۱). این سازمان همچنین در راهنمایی که در ۲۷ فوریه ۲۰۲۰ تحت عنوان راهنمای کاربرد منطقی وسایل حفاظت فردی در برابر بیماری کرونا ویروس ۲۰۱۹ (COVID-19) منتشر کرده بیان نموده که مبتلایان بدون علائم تنفسی زمانی که در واحد های تریاژ، اتاق مشاوره و اتاق یا سالن انتظار حضور دارند و یا هنگامی که در اماکن عمومی مثل مراکز خرید، ایستگاههای اتوبوس، مترو و ... هستند نیازی به استفاده از وسایل حفاظتی مانند ماسک ندارند (۲). این در حالی است که بسیاری از مطالعات تایید نموده اند که نقش ماسک های حفاظتی به عنوان یکی از عوامل مهم در کاهش انتشار و انتقال بیماری، نقش تعیین کننده ای است (۳-۵).

به نظر می رسد اینگونه توصیه های سازمان جهانی بهداشت با در نظر گرفتن ملاحظات مربوط به محدودیت های جهانی موجود در زنجیره تامین وسایل حفاظتی ارائه شده اند، بنابراین بیشتر از اینکه جنبه علمی داشته باشند جنبه مدیریتی دارند و در حال حاضر که این اپیدمی با سرعت زیاد در حال گسترش می باشد به دلایلی که در ادامه بیان می شوند توصیه های صحیحی نمی باشند.

۱- با توجه به دوره کمون این بیماری که ۲ تا ۱۴ روز می باشد (۶) و با در نظر گرفتن این نکته مهم که این بیماری از طریق افراد بدون علائم و یا افراد با علائم خفیف نیز قابلیت سرایت دارد (۷)، بنابراین اگر قرار باشد طبق توصیه سازمان جهانی بهداشت

اینگونه افراد از ماسک استفاده نکنند در نتیجه این افراد با پراکندن ترشحات دهان و بینی خود در هنگام سرفه و عطسه زدن و آلودگی سطوح که متعاقب آن ایجاد خواهد شد باعث افزایش روند گسترش بیشتر ویروس کرونا در سطح جامعه و خانواده خواهند شد و این موضوع زمانی اهمیت بیشتری پیدا خواهد نمود که بدانیم طبق تحقیقات انجام شده مدت ماندگاری این گونه ویروس ها بر روی سطوح و اشیائی مانند فلز، شیشه و پلاستیک تا ۹ روز می باشد (۸). در نتیجه سازمان جهانی بهداشت با این توصیه عملاً به انتشار سریع تر بیماری کمک می نماید.

۲- با توجه به اینکه میزان مولد پایه این بیماری در چین بین ۲/۵ تا ۳/۵ گزارش شده است و به نظر می رسد عدد مربوط به ایران نیز در همین حدود باشد (۹). بنابراین در چنین شرایطی که سرعت انتقال بیماری بسیار زیاد است به حداقل رساندن پتانسیل انتقال بیماری بسیار حائز اهمیت می باشد و در نتیجه کنترل منبع آلودگی باید در اولویت اقدامات کنترلی قرار گیرد. با توجه به اینکه تشخیص جمعیت مواجهه یافته بخصوص افراد بدون علائم که می توانند ناقل بیماری باشند کار سخت و زمان بری می باشد لذا در شرایط اضطراری کنونی پیشنهاد به استفاده عمومی از ماسک می تواند نقش مهمی در کاهش انتشار آلودگی داشته باشد.

در شرایط کنونی که بیماری کووید-۱۹ به صورت اپیدمی جهانی درآمده و ۱۹۹ کشور را تا تاریخ ۲۸ مارس ۲۰۲۰ درگیر نموده است و با توجه به اینکه ظرفیت جهانی موجود برای افزایش تولید وسایل حفاظتی محدود می باشد و ذخیره جهانی این وسایل بخصوص برای ماسک کافی نمی باشد لذا پیشنهاد می شود که ستاد مبارزه با بیماری کرونا در ایران با بهره گیری از توانمندیها و امکانات تمامی بخش های نظامی، خصوصی و دولتی در داخل کشور به تولید انبوه ماسک و سایر وسایل حفاظتی اقدام نموده و به صورت هدفمند و اولویت بندی شده در اختیار مردم قرار دهد.

منابع

تضاد منافع: نویسنده تصریح می‌نماید که هیچگونه تضاد

منافعی در مطالعه حاضر وجود ندارد.

1. Organization WH. Advice on the Use of Masks the Community, during Home Care and in Health Care Settings in the Context of the Novel Coronavirus (2019-nCoV) Outbreak Interim Guidance. 2020; 2020 file. C:/Users/carolinaung/Downloads/advice-on-the-use-of masks - 2019-ncov pdf, Accessed date. 2020;9.
2. World Health O. Rational use of personal protective equipment for coronavirus disease (COVID-19): interim guidance, 27 February 2020. Geneva: World Health Organization; 2020 2020. Contract No.: WHO/2019-nCov/IPCPPE_use/2020.1.
3. Jefferson T, Foxlee R, Del Mar C, Dooley L, Ferroni E, Hewak B, et al. Physical interventions to interrupt or reduce the spread of respiratory viruses: systematic review. *Bmj*. 2008;336(7635):77-80.
4. Lee K, Shukla V, Clark M, Mierzwinski-Urban M, Pessoa-Silva C, Conly J. Physical Interventions to Interrupt or Reduce the Spread of Respiratory Viruses-Resource Use Implications: A Systematic Review. *CADTH technology overviews*. 2012;2 (3).
5. van der Sande M, Teunis P, Sabel R. Professional and home-made face masks reduce exposure to respiratory infections among the general population. *PLoS One*. 2008;3 (7).
6. Lai C-C, Shih T-P, Ko W-C, Tang H-J, Hsueh P-R. Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) and corona virus disease-2019 (COVID-19): the epidemic and the challenges. *International journal of antimicrobial agents*. 2020:105924.
7. Farnoosh G, Alishiri G, Hosseini Zijoud S R, Dorostkar R, Jalali Farahani A. Understanding the Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 (SARS-CoV-2) and Coronavirus Disease (COVID-19) Based on Available Evidence - A Narrative Review. *J Mil Med*. 2020; 22 (1) :1-11.
8. Kampf G, Todt D, Pfaender S, Steinmann E. Persistence of coronaviruses on inanimate surfaces and its inactivation with biocidal agents. *Journal of Hospital Infection*. 2020.
9. Alimohamadi Y, Sepandi M. Basic Reproduction Number: An important Indicator for the Future of the COVID-19 Epidemic in Iran. *Journal Mil Med*. 2020;22 (1): 96-7.